

LES PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

Es una ciència social, una eina pedagògica i també una actitud de vida, centrada en reforçar o **restaurar les relacions** de convivència i reparar el dany causat, a través de **crear comunitat** i de **jutjar els fets** i no a les persones.

LA JUSTICIA RESTAURATIVA

És una resposta i una **actitud** davant el conflicte que, a diferència de la justícia ordinària o penal, reivindica la veu de **la víctima** i de **la comunitat** en el procés d'administració de justícia

LES TRES “R”:

Responsabilització de l'infractor

Reparació a la víctima

Restauració del diàleg i les relacions

ENFOCAMENT PENAL ➡ ENFOCAMENT RESTAURATIU

	JUSTICIA ORDINÀRIA	JUSTICIA RESTAURATIVA
DELICTE	INFRACCIÓ A LA NORMA	CONFLICTE ENTRE PERSONES
RESPONSABILITAT	INDIVIDUAL	INDIVIDUAL I SOCIAL
CONTROL	SISTEMA PENAL	COMUNITAT
PROTAGONISTES	INFRACTOR I ESTAT	VÍCTIMA I VICTIMARI
PROCEDIMENT	JUDICIAL	DIÀLEG
FINALITATS	PROVAR DELICTES ESTABLIR CULPES APLICAR CÀSTIGS	RESOLDRE CONFLICTES ASSUMIR RESPONSABILITATS REPARAR EL DANY
TEMPORALITAT	ES FIXA EN EL PASSAT	MIRA AL FUTUR

LA COMUNICACIÓ NO VIOLENTA

MARSHALL B. ROSENBERG

- És una manera d'escoltar i d'expressar-se que facilita la comprensió entre les persones.
- La CNV considera que els sentiments són una informació que ens dona el nostre cos respecte a unes necessitats que estan o no satisfetes.
- Quina necessitat no satisfeta pot expressar la ira, la por, la tristor, l'alegria?
- Les peticions a l'altre és la manera que tenim de satisfer aquestes necessitats.

COMUNICACIÓ NO VIOLENTA (CNV)

OBSERVAR SENSE AVALUAR:

- ☐ No es tracta de ser totalment objectius ni que ens abstinguem de fer avaluacions.
- ☐ Es tracta de no caure en les **generalitzacions estàtiques** (la realitat canvia constantment)
- ☐ Es tracta de basar-se en observacions **específiques del moment i del context**

COMUNICACIÓ NO VIOLENTA (CNV)

ESCOLTA ACTIVA: L'EMPATIA

- ❑ “FICAR-SE A LA PELL DE L'ALTRE”
- ❑ És una respectuosa comprensió del que els altres estan experimentant. Exigeix que buidem la nostra ment i escoltem amb tot el nostre ser a l'altra persona.
- ❑ Necessitem empatia per poder oferir-la. Si estem indignats o a la defensiva no podem donar empatia a l'altre.

Video

COMUNICACIÓ NO VIOLENTA (CNV)

RESUMINT...

Si quan es dóna un conflicte ens centrem en clarificar el que observem, sentim i necessitem, enlloc de diagnosticar, etiquetar i jutjar, podrem comprendre les necessitats dels altres i expressar les pròpies.

Model:

- a) **OBSERVEM UNS FETS** concrets que ens afecten
- b) L'observació d'aquests fets ens produeix uns **SENTIMENTS**
- c) Aquests sentiments ens remeten a unes **NECESSITATS**
- d) Per a satisfer-les formulem una **PETICIÓ** a l'altra persona

UNA PETICIÓ

UNA NECESSITAT

UN SENTIMENT

UN FET-(SITUACIÓ)

LES PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

A) LA FINESTRA DE LA DISCIPLINA SOCIAL

B) L'ESPECTRE DE LES PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

DECLARACIONS AFECTIVES

PREGUNTES AFECTIVES

EL DIÀLEG RESTAURATIU

ELS CERCLES RESTAURATIUS

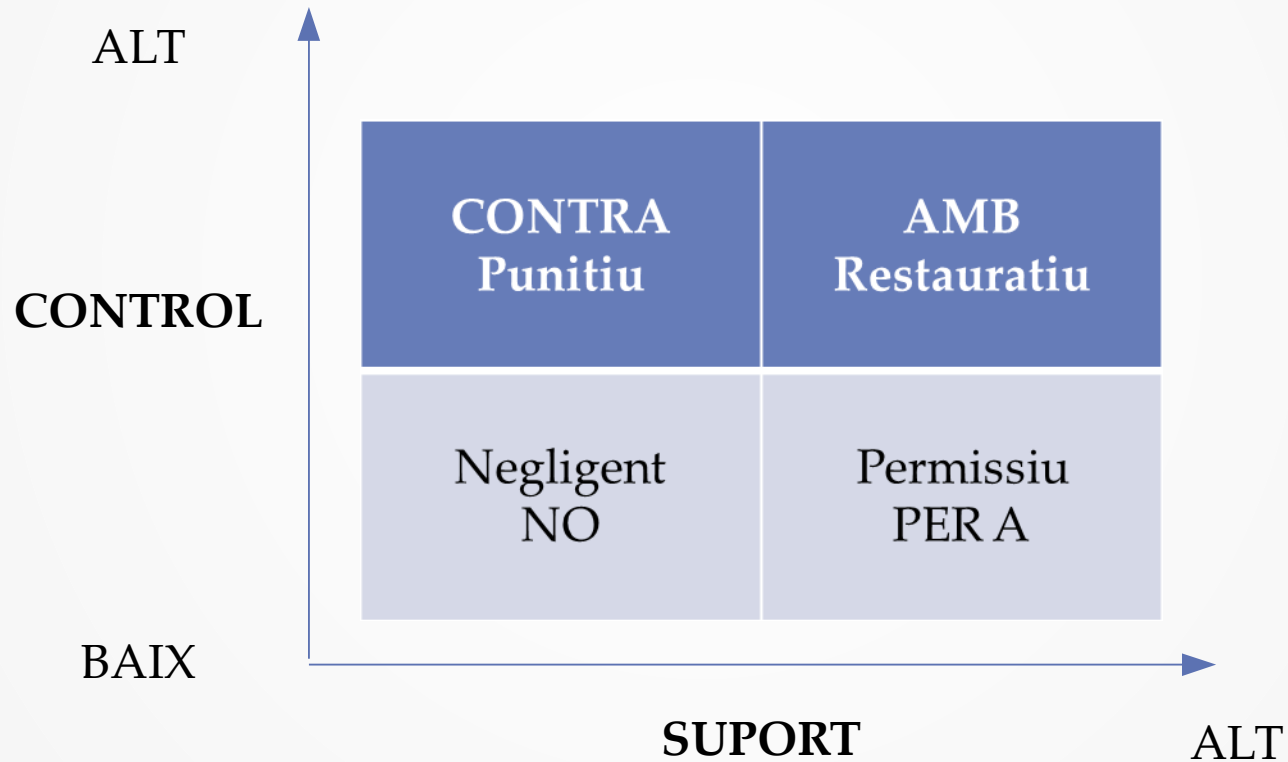
LES REUNIONS RESTAURATIVES

LES REUNIONS DEL GRUP FAMILIAR

LA FINESTRA DE LA DISCIPLINA SOCIAL

Una premisa bàsica de les Pràctiques Restauratives és que les persones són més felices i és més probable que facin canvis positius en la seva actitud quan les persones en posició d'autoritat fan les coses "AMB" ells, enlloc de "PER" ells o "CONTRA" ells.

LA FINESTRA DE LA DISCIPLINA SOCIAL

B. L'ESPECTRE DE LES PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

INFORMAL

FORMAL

L'escolta

Declaracions afectives

Preguntes afectives

Diàleg restauratiu

Cercles restauratius

Reunions formals

LES DECLARACIONS AFECTIVES

Les **DECLARACIONS AFECTIVES** no s'enfoquen a ordenar, aconsellar o jutjar el comportament d'una persona, sinó que es basen en expressar-li com ens afecta, tant positivament com negativament, la seva actitud.

Expressar els propis sentiments ens humanitza davant dels altres i a ells els permet saber de les nostres necessitats

PERQUÈ LES DECLARACIONS AFECTIVES?

PERQUÈ...

Volem dir el **què necessitem** de l'altre sense trencar el vincle

Volem ser assertius: dir el que volem **sense agressivitat ni passivitat**

Volem donar **responsabilitat a l'altre** i al mateix temps **li donem suport**
(expressem com ens sentim i fem una petició)

LES PREGUNTES RESTAURATIVES

Cada pregunta proporciona una oportunitat important de reflexionar sobre l'impacte del propi comportament i d'establir empatia amb aquelles persones que puguin haver estat afectades

ESTIMULEN LA PARTICIPACIÓ

PROMOUEN LA RESPONSABILITAT

NO INTERROGUEN NI JUTGEN

LES PREGUNTES RESTAURATIVES

PER ABORDAR PROBLEMES DE CONDUCTA:

Què va passar?

Què pensaves quan ho vas fer?

A qui ha afectat l'incident? Com creus que els ha afectat?

Com et sents ara amb el que ha passat?

Què creus que podries fer per reparar la situació?

LES PREGUNTES RESTAURATIVES

PER LES PERSONES DAMNIFICADES O AFECTADES:

Què vas pensar quan va passar això?

Com et sents ara amb el que va passar?

Què ha estat el més difícil per tú?

Què penses que s'hauria de fer per corregir les coses?

EL DIÀLEG RESTAURATIU

Quan ens trobem en situacions de conflicte entre dues persones, les quals se senten **igualmente ofeses**:

PETITA MEDIACIÓ: (un tercer com a facilitador)

Què ha passat i com t'has sentit?

Què necessites?

Què pots fer per millorar les coses?

ELS CERCLES RESTAURATIUS

És un símbol de comunitat que connecta a les persones i reforça les seves relacions

Es poden usar per:

- **De forma proactiva:** construir relacions, crear normes, prevenir situacions, seguiment de processos grupals...
- **Per tractar el conflicte:** seqüencials, aleatoris, peixeres

Es poden utilitzar **abans de començar** una activitat (elevant la consciència redueix la impulsivitat...)

O en **acabar-la:** (retroalimentació del treball realitzat)

ELS CERCLES RESTAURATIUS

Tot el grup s'asseu en cercle.

Triem un Facilitador

Es segueixen algunes normes:

“Objecte de paraula” que es va passant

Només parla qui té l'objecte

Els que no parlen escolten amb respecte

Quan t'arriba l'objecte pots dir que no estàs preparat/ada

Rondes seqüencials o aleatòries

QUÈ ENS APORTA PARLAR EN CERCLE?

IGUALTAT

FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ

RESPONSABILITAT

CONSTRUEIX I REFORÇA RELACIONS

EMPATIA

SEGURETAT, AUTOCONFIANÇA

CONSELLS PER FACILITAR CERCLES

Establir tema i objectius clars pel cercle

Mantenir un to positiu (transmetre confiança)

Mantenir l'atenció (mostrant recolzament)

Participar en tot moment del cercle

Fer aliats abans (si cal)

LES REUNIONS FORMALS (I)

REUNIONS RESTAURATIVES

REUNIÓ DIRIGIDA PER UN “FACILITADOR”, ENTRE INVOLUCRATS I AFECTATS
EN UN INCIDENT (ALTERNATIVA AL SISTEMA JUDICIAL ORDINARI)

INTERVENEN EL O ELS INFRACTORS, LES VÍCTIMES I PERSONES AFECTADES
PERSONES DE RECOLZAMENT D'AMBDUES PARTS (COMUNITAT)

ES BUSCA ATENDRE A LA VÍCTIMA, RESTAURAR LES RELACIONS, REPARAR EL
DANY I ASSUMIR COMPROMISOS DE FUTUR

LES REUNIONS FORMALS (II)

REUNIONS DE GRUP FAMILIAR:

ÉS UNA REUNIÓ ON ELS PROFESSIONALS TREBALLEN “**AMB**” LA FAMÍLIA, A TRAVÉS DE PERMETRE QUE LA PRESA DE DECISIONS SOBRE UNA SITUACIÓ CONCRETA SIGUI EN GRAN MESURA RESPONSABILITAT DE LA PRÒPIA FAMÍLIA

EL COORDINADOR DE LA REUNIÓ ADOPTA UN ROL DE “**FACILITADOR**” D'AQUESTA, DEIXANT DESPRÉS A LA FAMÍLIA DECIDIR SOBRE EL SEU PROPI PROCÉS

LES REUNIONS FORMALS (II)

REUNIONS DE GRUP FAMILIAR:

TRES MOMENTS:

EL PROFESSIONAL DESCRIU EL PROBLEMA, LA SITUACIÓ LEGAL I ELS
RECURSOS DISPONIBLES

TEMPS PER A LA FAMÍLIA: EL PROFESSIONAL ES RETIRA DE LA SALA I
DEIXA QUE FAMILIARS I COMUNITAT DISCUTEIXIN EL TEMA

EL PROFESSIONAL TORNA A LA REUNIÓ I LA FAMÍLIA LI EXPLICA EL PLA
ELS ACORDS

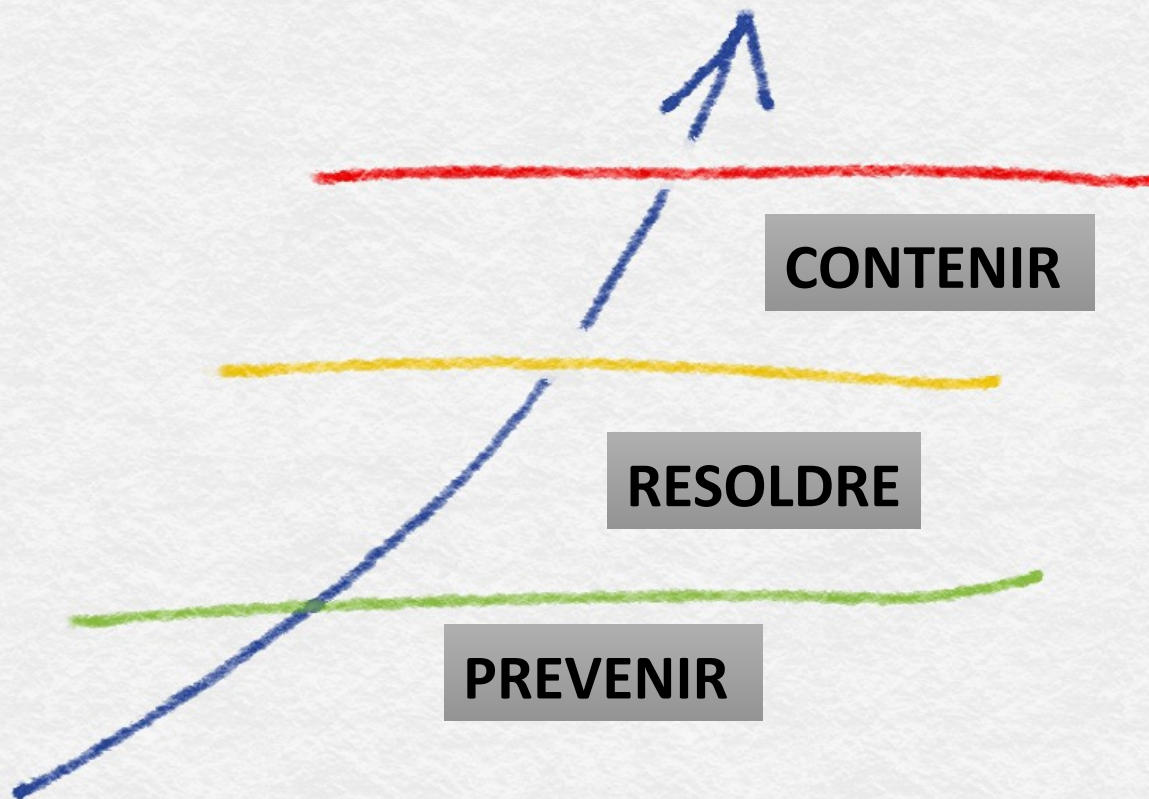
EL CÀSTIG

Quan la resposta a un conflicte es focalitza només en el càstig, s'eliminen les possibilitats de restauració perquè als ofensors se'ls converteix en **agents passius del procés**, sense necessitat d'assumir responsabilitats.

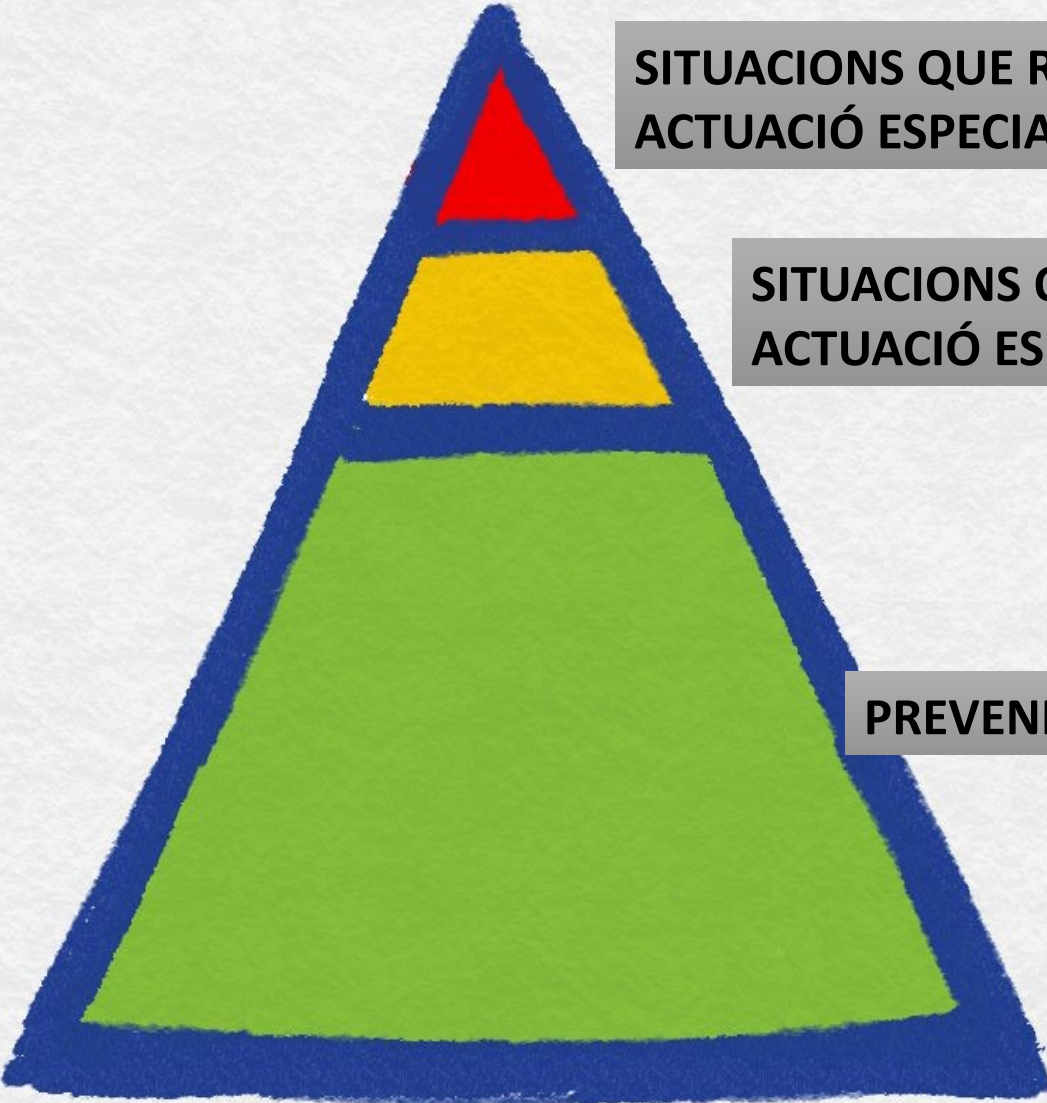
Una manera positiva d'atendre el conflicte es basa en fer la distinció entre la persona i el problema, **separar l'acte de qui el comet**, rebutjar les males conductes però no a les persones...donar la possibilitat de reflexionar i reintegrar-se al grup

L'estigmatització i la culpabilització solen perpetuar l'actitud negativa

DAVANT DE LES SITUACIONS CONFLICTIVES

CONTENIR SI ES NECESSARI, RESOLDRE SI ÉS POSSIBLE, I EL MILLOR SEMPRE ES PREVENIR

**SITUACIONS QUE REQUEREIXEN UNA
ACTUACIÓ ESPECIALITZADA**

**SITUACIONS QUE REQUEREIXEN ALGUNA
ACTUACIÓ ESPECIAL**

PREVENIR SEMPRE QUE SIGUI POSSIBLE

RESPOSTES DAVANT EL CONFLICTE

VIA ORDINÀRIA (OBLIGATÒRIA)	VIA RESTAURATIVA (VOLUNTÀRIA)
EDUCADOR	ASSUMPCIÓ DE RESPONSABILITATS
NORMATIVA	RESTAURACIÓ DE RELACIONS
SANCIÓ	REPARACIÓ DEL DANY – COMPROMÍS DE FUTUR

INSTITUT DE PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

- L'Institut Internacional de Pràctiques Restauratives (IIRP) és una Escola de Postgrau, amb seu central a Estats Units (Philadelphia), i subseus a: Regne Unit, Canadà, Austràlia, Nova Zelanda, Hongria i Perú.
- Per accedir a aquest Postgrau, prèviament es passa un Taller, de quaranta hores de duració, al terme del qual s'obté el Certificat Internacional de "Facilitador de P.R."

•

•

•

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ!!!!

Per a xerrades, cursos, tallers...

ferranerra@gmail.com